

Wychodzi 2 razy w miesiącu

ADRES REDAKCJI
I ADMINISTRACJI:
Poznań, ul. Młyńska 5

KONTO P.K.O. nr V-945/113
NR TELEFONU 518-55

PRENUMERATA:
rocznie . . . . . zł 16,—
kwartalnie . . . . . zł 4,—
pojedynczy numer . . . zł 0,70

OGŁOSZENIA:
drobne: 1 słowo . . . zł 0,30
napis: 1 słowo . . . zł 0,60
reklamny 1 cm² . . . zł 1,20

Zmiana prawa o stowarzyszeniach

W Dzienniku U. R. P. Nr 44 z dnia 4 października 1950 r. pod poz. 401 ogłoszony został dekret z dnia 21 września 1950 r. o zmianie prawa o stowarzyszeniach mający doniosłe znaczenie dla stowarzyszeń i związków.

Dekret ten opiewa:

Na podstawie art. 4 ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 21 lipca 1950 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 271) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza co następuje:

Art. I. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. z 1932 Nr 94, poz. 808, z 1946 r. Nr 4, poz. 30, z 1949 r. Nr 41, poz. 293 i Nr 43, poz. 335) wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Przewidziany w artykule poprzednim wpis do rejestru powinien obejmować:

- a) nazwę i siedzibę stowarzyszenia oraz teren działalności,
- b) datę wpisu do rejestru,
- c) cel stowarzyszenia i środki działania,
- d) imiona i nazwiska założycieli,
- e) ewentualne ograniczenia pełnomocnictw zarządu,
- f) czas trwania stowarzyszenia, o ile jest on ograniczony.

Ogłoszenie w Monitorze Polskim zawierać powinno:

- a) nazwę i siedzibę stowarzyszenia oraz teren działalności,
- b) cel stowarzyszenia — jeżeli nie wynika już z nazwy stowarzyszenia,
- c) datę wpisu do rejestru i numer pozycji”.

(W celu zorientowania się zainteresowanych na czym polega zmiana, — przytaczamy pierwotny tekst powyższego artykułu:

Art. 22.

Przewidziane w artykule poprzednim wpis do rejestru i ogłoszenie winny w każdym razie obejmować:

- a) nazwę i siedzibę stowarzyszenia oraz teren działalności,
- b) datę wpisu do rejestru,
- c) cel stowarzyszenia i środki działania,
- d) imiona i nazwiska założycieli,
- e) ewentualne ograniczenia pełnomocnictw zarządu,
- f) czas trwania stowarzyszenia, o ile jest on ograniczony).

2. Art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. Majątek stowarzyszenia rozwiązane go przez władzę, bądź takiego, co do którego władza zadecydowała likwidację na podstawie art. 26, będzie użyty na cel, który określi władza rejestracyjna.”

Poprzednia treść tego artykułu brzmiała jak następuje:

Art. 27.

„Majątek stowarzyszenia rozwiązane go przez władzę, względnie takiego, co do którego władza zadecydowała likwidację na podstawie art. 26, będzie użyty na cel w statucie jego przewidziany. W braku odpowiednich postanowień przeznaczenie majątku określi władza rejestracyjna, uwzględniając cele stowarzyszenia.

3. Art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. Wszelkie postanowienia władz stowarzyszenia, zmierzające do uszczuplenia majątku stowarzyszenia, wymagają zgody właściwej władzy rejestracyjnej.

W razie rozwiązania się stowarzyszenia na skutek własnej uchwały lub upływu terminu, na który

**Upraszamy o przekazanie prenumeraty za I kwartał 1951 r.
do dnia 10 grudnia 1950 r.**

zostało utworzone, albo osiągnięcia celu stowarzyszenia, ostatnie walne zgromadzenie określi w drodze uchwały, która podlega zatwierdzeniu władzy rejestracyjnej, przeznaczenie majątku stowarzyszenia. W braku takiej uchwały lub w razie niezatwierdzenia jej stosuje się odpowiednio przepis art. 27".

Pierwotne brzmienie powyższego artykułu opiewało jak następuje:

Art. 37.

„W razie rozwiązania się stowarzyszenia na skutek własnej uchwały lub upływu terminu, na który zostało utworzone, albo osiągnięcia co do przeznaczenia majątku stowarzyszenia, wzgl. co

do sposobu likwidacji majątku, ostatnie walne zgromadzenie uchwali przeznaczenie tego majątku.

W braku również takiej uchwały będzie miał analogiczne zastosowanie art. 27".

4. Wprowadza się nowy artykuł 43a w następującym brzmieniu:

„Art. 43a. Kontrola gospodarki stowarzyszeń oraz unormowanie rachunkowości i sprawozdawczości finansowej należą do władzy rejestracyjnej".

Art. 2. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 3. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej B. Bierut

Prezes Rady Ministrów J. Cyrankiewicz

Unormowanie stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych

W tym samym Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Nr 44/50, poz. 403 ogłoszony został dekret z dn. 21 września 1950 r. o zmianie dekretu o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych w następującym brzmieniu:

„Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 21 lipca 1950 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 271) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W art. 10 dekretu z dn. 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. z 1946 roku Nr 22, poz. 139, z 1947 r. Nr 65, poz. 382 i z 1948 r. Nr 50, poz. 382) wyrazy: „W okresie do dnia 31 grudnia 1950 roku." zastępuje się wyrazami: „W okresie, którego końcowy termin ustali rozporządzenie Rady Ministrów".

Art. 2. W dekrete z dnia 25 października 1948 r. o zmianie dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 382) skreśla się ustęp drugi art. 3.

Art. 3. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom.

Art. 4. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: B. Bierut

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

W celu zorientowania się naszych Czytelników o co w danym wypadku chodzi, podajemy treść powołanych w powyższym dekrete postanowień jak następuje:

Dekret z dnia 14 maja 1946 Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 139 o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych:

Art. 10. W okresie do dnia 31 grudnia 1947 r. właściwa władza naczelną może bez zachowania warunków i terminów, przewidzianych w odnoszących

nych przepisach służbowych:

- a) zmienić grupę uposażenia i stanowisko służbowe funkcjonariusza państwowego,
- b) zwolnić go od egzaminu praktycznego,
- c) przenieść w stan spoczynku,
- d) zwolnić ze służby po uprzednim 3 miesięcznym wypowiedzeniu z zachowaniem przysługujących praw emerytalnych.

Dekret z dnia 22 października 1947 r. o zmianie dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych stanowi:

Art. 1. W art. 10 dekretu z dnia 14 maja 1946 roku o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 139) słowa „w okresie do dnia 31 grudnia 1947 r." zastępuje się słowami: „W okresie do dnia 31 grudnia 1948".

Dekret z dnia 25 października 1948 r. o zmianie dekretu z dnia 14 maja 1948 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych postanawia:

Art. 1. W art. 10 dekretu z dnia 14 maja 1946 roku o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 139) w brzmieniu ustalonym art. 1 dekretu z dnia 22 października 1947 r. o zmianie dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 382) słowa: „W okresie do dnia 31 grudnia 1948 roku" zastępuje się słowami: „W okresie do dnia 31 grudnia 1950 r.".

Drugi ustęp art. 3 powyższego dekretu z 25 października 1948 r. Dz. U. R. P. Nr 50/48 poz. 382 brzmi:

„Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia postanowić o wygaśnięciu mocy obowiązującej art. 10 dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych przed dniem 31 grudnia 1950.

Wyjaśnienia

Na liczne zapytania napływające od Zrzeszeń z całego kraju odnośnie zagadnień połączonych z Kasami Pośmiertnymi oznajmiamy co następuje:

Kasy Pośmiertne stworzone zostały w tym celu, by w razie śmierci emeryta, wzgl. jego żony, która również może być ubezpieczona, — osoba która

zajmie się pogrzebem mogła otrzymać ubezpieczoną sumę na najkonieczniejsze wydatki połączone z oddaniem ostatniej posługi zmarłemu. Związek w Poznaniu wypłacał początkowo tytułem zapomogi pośmiertnej kwotę 3.000 zł, następnie po 5.000 a w końcu po 15.000 zł a więc kwotę konieczną na pokrycie najskromniejszych wydatków.

Opłaty do Kasy Pośmiertnej w Poznaniu były następujące: Wpisowe od nowego członka wynosiło w ostatnim czasie 100 zł, składki miesięczne 15 zł, ponadto za każdy wypadek śmierci członka Kasy, każdy z członków kasy musiał zapłacić tzw. wypadkowe w kwocie 20 zł. Te składki wypadkowe uzupełniały sumy wyłożone na wypłaty pośmiertnego, składki miesięczne natomiast, pokrywały koszty administracyjne Kasy Pośmiertnej — zwłaszcza, że z powodu rozwoju Kasy musiano opłacać specjalnego pracownika do załatwiania agend Kasy, prowadzenia ksiąg, kartoteki, pilnowania regularnego płacenia i ściągania należności od członków, załatwiania formalności wypłat, prowadzenia korespondencji z członkami itp.

Fundusze Kasy Pośmiertnej prowadzone są na osobnym rachunku, kontowane w sobnych księgach kasowych i nie mają nic wspólnego z funduszami Związku Emerytów. Uważaliśmy bowiem za niecelowe łączenie tych dwóch funduszy na jednym koncie lub ustanawianie składek łącznych tj. opłat członkowskich do Związku i opłat oraz składek wypadkowych do Kasy Pośmiertnej w jednej łącznej sumie, raz dlatego, że nie wszyscy członkowie naszego Związku należą do Kasy Pośmiertnej, po drugie, by w razie dobrowolnego lub nakazanego zlikwidowania Związku, likwidacja nie objęła i Kasy Pośmiernej, gdyż wówczas, płacone przez szereg lat wpłaty członkowskie do funduszu pośmiertnego nie mogą być wcielone do masy likwidacyjnej, co wyklucza poszkodowanie członków.

Powyższy sposób prowadzenia Kasy Pośmiernej okazał się w praktyce jedynie racjonalny, albowiem nawet w razie złej gospodarki Związku, zabrnienia w długi itp. a w końcu zlikwidowania Związku, fundusze Kasy Pośmiertnej nie mogą być naruszone.

Z przytoczonego równocześnie dekretu o zmianie prawa o stowarzyszeniach wynika, że poprzedni przepis art. 27 który brzmiał, iż majątek stowarzyszenia rozwiązanego przez władzę, wzgl. takiego, co do którego władza zdecydowała likwidację na podstawie art. 25. — będzie użyty na cel w jego statucie przewidziany, zmieniony został w ten sposób, że majątek stowarzyszenia rozwiązanego przez władzę, bądź takiego, co do którego władza zdecydowała likwidację na podstawie art. 26, będzie użyty na cel, który określi władza rejestryjna. Jeżeli więc majątek Kasy Pośmier-

nej nie będzie odłączony od majątku Związku, może być łatwo przeznaczony na inny cel.

Zaleca się więc, by stowarzyszenia, które w składki członkowskie wkalkulowały opłaty do Kasy Pośmiertnej i składki wypadkowe, rozdzieliły fundusze Związku od funduszy Kasy i prowadziły je osobno.

Odnosnie przewalutowania składek członkowskich nadmienić możemy tylko tyle, że prawie we wszystkich zrzeszeniach składki te wynosiły 20 zł miesięcznie, co pomnożone przez trzy i podzielone przez sto daje 60 groszy.

Jednorazowe wpisowe dla nowych członków wynosi 1 zł. Całe wpisowe i jedna trzecia część składek pozostaje w zrzeszeniu macierzystym, jedna trzecia przypada Związkowi okręgowemu, zaś jedna trzecia Związkowi Zrzeszeń. Podział jest zdaniem naszym sprawiedliwy ale nie wystarczający.

Prosimy wszystkie Koła i naszych Czytelników o wypowiedzenie się, czy wysokość składek jak podaje jedno z poważniejszych Kół w kwocie 1,— zł 80 groszy miesięcznie zamiast 60 groszy nie będzie za wysoka i czy wystarczy na opędzenie własnych kosztów i na opłatę jednej trzeciej części do Związku.

Wpisowe winno zdaniem tego Koła wynosić 5,— zł.

Takie prowizorium zdaniem projektodawców mogłoby istnieć do czasu najbliższego Walnego Zgromadzenia, które postaramy się zwołać na początku roku przyszłego i ono w myśl statutu ustanowi wysokość składek. Prosimy o rychłe nadesłanie swoich zapatrywań.

Dotychczasowe składki do Związku Zrzeszeń jak o tym pisaliśmy kilkakrotnie, były niewystarczające, musieliśmy stale walczyć z niedoborem, niejednokrotnie brakło pieniędzy na najkonieczniejsze wydatki nawet na kupno papieru, na naprawę maszyny do pisania, na opalenie biura w którym musi się pracować. Tak dalej być nie może, temu stanowczo zaradzić się musi.

Jednolite składki we wszystkich zrzeszeniach, byłyby najprostszą drogą do ujednolicenia systemu w naszych organizacjach.

Redakcja

KOMUNIKAT

Ze względu na rozpoczynający się nowy rok wydawniczy, prosimy uprzejmie wszystkich prenumeratorów oraz stowarzyszenia prenumerujące „Emeryta” o zapodanie najpóźniej do dnia 10 grudnia br. zamiar dalszej prenumeraty na rok 1951 celem ustalenia wysokości nakładu i wyjednania stosownego przydziału papieru na wydawnictwo. Stowarzyszenia zechcą zapodać przypuszczalną ilość egzemplarzy „Emeryta”, którą rozprowadzą pomiędzy swoich członków.

O zasiłkach z powodu zmiany systemu pieniężnego

Z różnych stron zasypują nas czytelnicy pytaniami, kiedy i kto otrzyma zasiłek z powodu zmiany systemu pieniężnego? Ażeby uniknąć nieporozumień podajemy treść rozporządzenia Prezydium Rady Ministrów w tej kwestii:

W celu ochrony praw osób otrzymujących renty, emerytury oraz inne stałe okresowe zaopatrzenie i stypendia, zarządza się co następuje:

§ 1

Jeżeli Państwowy Zakład Emerytalny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Emerytalna Pol-

skich Kolei Państwowych, b. Spółka Bracka w Tarnowskich Górach, b. Kasa Bracka w Sosnowcu oraz organa Ministerstwa Finansów nadały przez P. K. O. przed dniem 30 października 1950 r. rentę, emeryturę lub inne stałe okresowe zaopatrzenie a wypłata tych sum przez urzędy i agencje pocztowe następuje w dniu 30 października 1950 r. lub później, wówczas w drodze wyjątku od powszechnie obowiązujących zasad odnośnie przeliczenia złotych dotychczasowych, należy kwoty te przeliczyć w stosunku 100 zł dotychczasowych równa się 3 zł w nowym pieniądzu i w tej wysokości wypłacić.

§ 2.

W wiązku z powyższym postanowieniem kierownicy urzędów lub agencji pocztowych wypiszą na samym przekazie zlecenie wypłaty przeliczonej w ten sposób sumy renty, emerytury lub zaopatrzenia w nowych złotych, zaopatrując to zlecenie swym własnoręcznym podpisem.

§ 3.

Urzędy i agencje pocztowe zaprowadzą rejestr tego rodzaju wypłat, wpisując datę nadania, nadawcę, odbiorcę, tytuł wypłaty, datę wypłaty, sumę przekazu w dotychczasowym i w nowym pieniądzu.

§ 4.

Minister Pracy i Opieki Społecznej oraz Minister Finansów zarządzają, aby osobom otrzymującym renty, emerytury i inne stałe okresowe zaopatrzenie ze środków publicznych, wypłacono jednorazowy zasiłek.

Zasiłek ten winien wynosić dla osób, na rzecz których instytucje wypłacające przekazały renty, emerytury lub inne stałe zopatrzenia.

a) w pierwszej dekadzie miesiąca października br. $\frac{1}{4}$ należnej renty, emerytury lub stałego innego okresowego zaopatrzenia;

b) w drugiej dekadzie miesiąca października br. — $\frac{1}{2}$ należnej renty, emerytury lub innego stałego okresowego zaopatrzenia;

c) w trzeciej dekadzie października br. — trzy czwarte należnej renty, emerytury lub innego stałego okresowego zaopatrzenia.

§ 5

Jednorazowy zasiłek, o którym mowa w § 4, oblicza się przeliczając wynikające stąd kwoty w złotych dotychczasowych na nowy pieniądz w stosunku 100 zł dotychczasowych równa się 3 (trzem) zł w nowym pieniądzu.

Wypłaty tych zasiłków należy dokonać jak najprędzej, ale nie później niż do dnia 15 listopada 1950 r. włącznie.

§ 6

Ministerstwo Szkół Wyższych i Nauki oraz Ministerstwo Zdrowia wypłaci w czasie do dnia 6 listopada 1950 r. włącznie za pośrednictwem kwestur szkół wyższych, stypendystom otrzymującym stypendia w ramach Państwowego Funduszu Stypendialnego jednorazowy dodatek w jednolitej wysokości zł 70,— bez względu na rodzaj i wysokość stypendium otrzymywanego przez stypendystę.

Prezes Rady Ministrów: (—) J. Cyrankiewicz

Listy z Kraju

Rzeszów: Zmuszona koniecznością przeniosłam się do najbliższego większego miasta. Emerytura moja nie wystarcza do życia, trzeba dorabiać na utrzymanie. W małym miasteczku, dla osoby steranej pracą i chorobami trudno o zarobek. Rzeszów podobał mi się, miasto żywe i ruchliwe. Na ulicach rojno i ludno, zwłaszcza w piękny, jesienny dzień, kiedy słońce zagląda przechodniom w oczy, złoci jesienne liście drzew. Przechodnie pozdrawiają się, padają przelotne, szybkie pytania i odpowiedzi. Ludzie spieszą się. Człowiek cieszy się z zadowolenia i radości drugich.

Już od pierwszej chwili przybycia do Rzeszowa odczuwałam duchową potrzebę zapisania się do Związku Emerytów, zwłaszcza, że przez szereg lat należałam do takiego zrzeszenia w moim poprzednim miejscu pobytu. Człowiek chce mieć jakieś oparcie o organizację, przyczyniać się czym może do współpracy dla dobra ogółu, do pomocy bliźniemu i nieszczęśliwemu.

Niestety, przyjęcie jakiegoś doznałam w tutejszym Związku zmroziło najlepsze chęci. Nie dziwię się więc, że w Rzeszowie mało ludzi należy do organizacji emeryckiej. Niestosowne, zimne, obojętne traktowanie człowieka, którego widzi się po raz pierwszy, urzędowa mina, niechętnie odpowiedzi, nie zachęcają nikogo do zetknięcia się z organizacją. Jestem wyrozumiała, w przypuszczeniu, że odnośny jegomość ma jakieś powody do opryskliwości, — starałam się jak najuprzejmiej przedstawić cel mojej wizyty. Było to jednak bezskuteczne.

Przypuszczałam, że jako członek takiej samej organizacji i to od kilku lat, przyjęta zostanie bez trudności z uwolnieniem od wpisowego, jednak pomyliłam się. Zażądano ode mnie 300 zł tytułem wpisowego, a był to koniec miesiąca. Nie pomogły tłumaczenia, odprawiono mnie z kwitkiem.

Czy Związek Zrzeszeń nie może wydać zarządzenia, by od osób, przesiedlonych z innych miejscowości wykazujących się wpłaceniem wpisowego i regularnym uiszczaniem składek członkowskich do ostatniej chwili, nie żądano płacenia wpisowego, zwłaszcza, że obecnie placówki nie potrzebują odprowadzać wpisowego do Związku Zrzeszeń a jedynie część tych składek?

Słusznie pisał „Emeryt”, że od członków Zarządu miejscowego zależy rozwój organizacji. Jeżeli Zarząd odnosi się życzliwie do członków garncujących się do Związku, napewno spotyka się z taką samą życzliwością członków. Zyskuje uznanie i zaufanie, szeregi członków stale się powiększają, organizacja się rozrasta i spełnia cel do którego została stworzona.

Proszę, by „Emeryt” zechciał umieścić moje uwagi, objaśnić mnie i pouczyć, czy mam rację (Obywatelka ma zupełną rację. Przyp. Redakcji). Chcę należeć karnie do organizacji ale burzy się we mnie odczucie nieestosownego traktowania.

Niech mój głos nie przejdzie bez echa, niech wyciągną z niego konsekwencje wszyscy pracownicy społeczni, wszyscy członkowie Zarządów. Czy Związek Emerytów w Rzeszowie nie może postę-

pować tak, jak czyni to „Ognisko”, — życzliwie i uprzejmie?

Józefa Turska, Rzeszów, ul. Marszałkowska 1/1
Dom C. H. M. B.

Ostrołęka: Z radością przeczytałem korespondencję Ob. Hnatowicza w „Emerycie” Nr 20 z dnia 15 października br. Każde słowo wyjęte z mojej myśli, jakbyśmy się porozumiewali albo znali i na ten temat rozmawiali z sobą. Z wielkim zaciekawieniem oczekiwałem skutków tej korespondencji czekam na nie do dziś, ale jak dotąd bezskutecznie. Jestem przekonany, że gdyby był skutek, nie omieszkaby Redakcja „Emeryta” ogłosić go na łamach swego pisma. Nie tylko kolega Jaworski i kolega Hnatowicz nie mogą zrozumieć obojętności emerytów, zwłaszcza pracujących, — jest więcej takich, którzy tego zrozumieć nie mogą.

Moim zdaniem, największą winę w tym wypadku ponoszą Zarządy naszych komórek organizacyjnych, bo kto ma większy wpływ na członków swego własnego zrzeszenia, jak nie Zarząd, który, gdy zechce, potrafi wykorzystać każdą sposobność, by zapropagować prenumeratę naszego organu.

Wszak do zrzeszeń emeryckich przychodzą członkowie o rozmaite porady, których chętnie się udziela, ale przecież za to nie pobiera się żadnych opłat. Tak być powinno, bo po to istnieją zrzeszenia, ale udzielający porad może zupełnie słusznie zapytać daną osobę, czy prenumeruje „Emeryta” i skłonić ją do tego, by zaprenumerowała, wzgl. by złożyła do rąk udzielającego porady prenumeratę przynajmniej za pół roku.

Wtedy naprawdę liczyć będzie można na wpływ prenumeratorów, a każda komórka organizacyjna będzie mogła podać do „Emeryta” ile prenumeratorów zwerbowała w ubiegłym miesiącu.

Są u nas organizacje emeryckie, nie należące ani do Związków Okręgowych, ani do Związku Zrzeszeń. Kiedy zgłosi się jakiś członek o poradę poradzą mu, by napisał do Redakcji „Emeryta”.

Odpowiedzi redakcji

Ob. Czesławski Mieczysław: Ze służby wojskowej w b. państwie austriacko-węgierskim zalicza się do emerytury każdą służbę wojskową czynną, gdy dany osobnik był zawodowym wojskowym albo pracownikiem państwowym z uprawnieniem do wysługi emerytalnej.

Prawo do podwójnego liczenia służby wojskowej pełnionej podczas wojny przysługuje każdemu, kto w danym roku kalendarzowym:

- pozostawał co najmniej przez trzy miesiące w czynnej służbie wojskowej, albo w charakterze pracownika państwowego cywilnego, przydzielonego do służby przy oddziałach, zakładach i innych organach operującej armii albo
- bez względu na czas trwania służby brał udział w walkach lub odniósł ranę, lub z powodu trudów wojennych — chorób epidemicznych — stał się niezdolnym do służby.

skąd otrzyma odwrotną odpowiedź, jeżeli dołączy znaczek pocztowy na pörto. Jest to bardzo praktyczny pomysł. Redakcja jest tak przeciążona pracą, że nie mogąc załatwić całej korespondencji w biurze w godzinach urzędowych, pracownicy zabierają listy do domu i opracowują je nocami.

Naturalnie nie mają przy sobie kartoteki, nie mogą sprawdzić, czy dany osobnik jest prenumeratorem, załatwiają i dają wyjaśnienia, pracują ponad miarę i ponad siły a z tego korzystają właśnie te dzikie zrzeszenia. Czy jest to etyczne, niech osądzą prenumeratorzy.

Zaprzestańmy takich praktyk. Nie obarczajmy pracami innych, ale biorąc od członków składki, dajmy im sami pomoc a jeżeli nie umiemy, nie bierzmy się do tego.

Czekam, że któryś z Czytelników da skuteczniejszą radę, w jaki sposób powiększyć liczbę prenumeratorów.

Stanisław Babiński

Nowa Sól. Donosimy uprzejmie, że Komisja Weryfikacyjna przywróciła prawa emerytalne naszym dwóm członkom a mianowicie: Janowi Wojtkowiakowi b. strażnikowi straży granicznej, i Bilewskiemu Jakóbowi b. st. przodownikowi polcji państwowej.

(Emerytom, którzy pozbawieni zostali praw emerytalnych nie przysługuje pomoc lecznicza. Wszelkie interwencje w tej sprawie są bezskuteczne. Przyp. Redakcji).

Biała Krakowska: Dziękujemy serdecznie Redakcji za poradę i wskazówki w sprawie reorganizacji naszego Zrzeszenia. Jesteśmy bardzo zadowoleni, iż odłączyliśmy się od Związku Emerytów w Bielsku. Emerytów zamieszkałych w Białej Krakowskiej wzywamy do zapisania się na członków naszego związku w biurze przy ul. Komorowskiej 4 najpóźniej do końca br. Po tym terminie utracą oni w naszym Związku prawa członkowskie i do naszego Związku nie będą mogli należeć.

Zarząd Związku

Są to postanowienia art. 46 przepisów emerytalnych dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe Rzeczypospolitej Polskiej” (Wydawnictwo Związku Prawników i Ekonomistów Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 1935).

Ustawa emerytalna pracowników państwowych i zawodowych wojskowych z dnia 11 grudnia 1923 stanowi w art. 15, że czas służby wojskowej, odbytej podczas wojny od dnia rozpoczęcia działań wojennych, do dnia podpisania traktatu pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie. Również liczy się podwójnie czas rzeczywiście pełnionej służby cywilnej, odbytej na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armii, oraz okresy służby rzeczywiście pełnionej w formacjach wojskowych.

Obowiązkiem każdego emeryta jest należenie do Związku!

Ob. major G. w Warszawie: Art. 53 ustawy emerytalnej stanowi co następuje: Zawodowym wojskowym, którzy w czasie trwania czynnej służby zostali zaliczeni do pierwszej klasy którejkolwiek specjalności personelu latającego aeronautyki wojska lub marynarki wojennej, wlicza się do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego również dodatek aeronautyczny tej kategorii, która odpowiada pierwszej klasie danej specjalności.

Zawodowym wojskowym, zaliczonym do niższych klas specjalności personelu latającego aeronautyki wojska lub marynarki wojennej, którzy w czasie lotów służbowych ulegli obrażeniom cielesnym, powodującym niezdolność do dalszej służby w powietrzu, Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu (Finansów), może wliczyć do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego dodatek aeronautyczny tej kategorii, która odpowiada danej specjalności i klasie.

Postanowienia obu powyższych ustępów mają zastosowanie również do zawodowych wojskowych, którzy wskutek trwałego pogorszenia się stanu zdrowia, uniemożliwiającego pełnienie służby wojskowej, lub wskutek przeniesienia do innego rodzaju wojska, zostali wyłączeni z personelu latającego aeronautyki wojska lub marynarki wojennej w myśl przepisów, wydanych przez Ministra Spraw Wojskowych.

Ob. Kwiatkowski, Kielce: Dziękujemy za list i czasopisma, oraz za wiadomość, że sprawa wznowienia postępowania weryfikacyjnego skierowana została na właściwą drogę.

Ob. Zielińska Stanisława, Sosnówka: W Jeleniej Górze ani w Jaworzynie Śląskiej nie ma dotychczas Zrzeszenia Emerytów, jakkolwiek jest ich tam poważna liczba. Obywatelka może zgłosić się na członka do Wrocławia „Związek Emerytów Państwowych, ul. Mazowiecka 17”.

Ob. Łukawski Jan, Chrzanów: Z przysłanej w dawnej walucie kwoty 50,— zł zarachowaliśmy na zaległą prenumeratę za rok 1950 kwotę 1 zł 50 gr, resztę w kwocie 3 zł 50 gr zaliczyliśmy na fundusz prasowy.

Na członka Związku prosimy się zgłosić w Krakowie ul. Krowoderska 4.

Obyw. Mycak Stanisław: Pozbawienie praw emerytalnych na podstawie ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 303 nie wymaga uzasadnienia a przeciw orzeczeniu nie przysługuje środek prawny.

To wszystko, co Ob. napisał do nas, niech Ob. napisze w prośbie o wznowienie postępowania weryfikacyjnego, którego powyższa ustawa nie zabrania, zwłaszcza jeżeli zachodzą faktycznie takie okoliczności, które nie były brane w rachubę podczas postępowania weryfikacyjnego.

Ob. nie podał, czy przy przejmowaniu Obywatela do polskiej służby w listopadzie 1918 miał Obywatel już 10 lat służby wymaganej do uzyskania zaopatrzenia emerytalnego — według ówczesnych przepisów, gdyż powyższa okoliczność ma również zasadnicze znaczenie zwłaszcza na podstawie traktatu zawartego w Saint Germain art. 275

z dnia 10 września 1919 ogłoszonego w Dz. U. R. P. Nr 17/25.

Ob. Szypuła: Dziękujemy za uwagi na temat uchylania się niektórych emerytów od należenia do organizacji i popierania „Emeryta”. Wykorzystamy przy sposobności.

Związek o który pytacie posyła składki do Warszawy.

Ob. Zarzycki Stefan: Podania o zapomogi wnoszone do Państwowego Zakładu Emerytalnego do których nie dołączono zaświadczeń Rad Narodowych o konieczności zapomogi, musi Państw. Zakład Emerytalny uzupełniać przez zażądanie przedłożenia opinii powiatowej wzgl. miejskiej Rady Narodowej.

Należy więc bezwarunkowo dołączać do podań o zapomogę zaświadczenia Rad Narodowych.

Zapomogi, które miały być wypłacane dla emerytów i inwalidów za pośrednictwem Wojewódzkich wzgl. Powiatowych Rad Narodowych nie zostały dotychczas upłynnione.

Ob. Perzyński J.: Emeryci samorządowi przeszli na etat państwowy i będą pobierali emerytury z Państwowego Zakładu Emerytalnego. Ob. nie podaje w jakim stopniu służbowym przeszedł na emeryturę i ile lat zaliczono Mu do wysługi wobec czego trudno obliczyć ile wyniesie Jego emerytura.

Ob. Pluciński Józef: Niech Obywatel napisze to wszystko co do nas napisał do Ob. Przewodniczącego Komisji Weryfikacyjnej przy Prezydium Rady Ministrów w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 46/48 i prosi o wznowienie postępowania weryfikacyjnego. To co Ob. podaje są nowe fakty o których Komisja Weryfikacyjna nie wiedziała.

Kilku znanym nam członkom, którzy podali takie nowe fakty została przywrócona emerytura.

Ob. Tekla Rominkiewicz: Nie znamy statutu Kasy Pośmiertnej w Bydgoszczy. Przypuszczamy jednak, że o ile Obywatelka przestanie płacić składki miesięczne i wypadkowe utraci Ob. prawo do zwrotu składek płaconych do Kasy Pośmiertnej a osoba, która miała dziedziczyć prawo do zwrotu kosztów pogrzebu, utraci to prawo.

W sprawie pozbawienia praw do emerytury nie możemy nic poradzić, gdyż w wypadkach poszczególnych osób interweniować nie możemy. Emeryt został wysłany.

Ob. Stanisław Pagacz: Prośbę o przywrócenie emerytury winien Obywatel skierować do Ob. Przewodniczącego Komisji Weryfikacyjnej tak jak powyżej wskazano Ob. Plucińskiemu.

Ob. Juliński w Kuczkach: Prosimy przeczytać sobie odpowiedź dana wyżej Ob. Plucińskiemu. My w osobistych sprawach poszczególnych członków interweniować nie możemy.

Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa

**Emerytów Państwowych z odp. ogr.
w Poznaniu, ul. Młyńska 5 m. 5**

1. przyjmuje wkłady

2. udziela pożyczek

3. inkasuje weksle

Ob. Antoniewicz Nysa: Dodatki na żony emerytów zostały zniesione. Tylko pracujący otrzymują z miejsca pracy dodatek na żonę. Z jakiego tytułu chce Obywatel zwracać się do Ubezpieczalni Społecznej o taki zasiłek, chyba jest Obywatel renciścią „zusu”, czy też pracuje i w jakim zawodzie? Jeżeli nigdzie nie pracuje szkoda atramentu na pisanie podań.

Ob. Michał Rysy: Pisaliśmy kilkakrotnie w „Emerycie”, że nasza biblioteka została przez działania wojenne kompletnie zniszczona, nie możemy więc opisać brzmienia dekretu o szczególnie zasłużonych. Dekret ten ogłoszony został w Dz. U. R. P. Nr 3/36 poz. 8 znajdującie go w bibliotece publicznej lub sądowej.

Art. 82 ustawy emerytalnej z roku 1923 stanowi, że Rada Ministrów na wniosek Ministra Finansów władna jest do podwyższenia zaopatrzenia emerytalnego do pełnego wymiaru poszczególnym osobom, natomiast art. 8 ustawy emerytalnej przyznaje Prezydentowi Rzeczypospolitej prawo podwyższenia lub przyznania emerytury osobom w pewnych wypadkach na wniosek Ministra Finansów — Obywatel może wnieść stosowną prośbę do Ministra Finansów i przedłożyć dowody swoich szczególnych zasług, w celu wyjednania podwyższenia emerytury. Naszym zdaniem takie zasługi o jakich Obywatel pisze mają setki emerytów.

Ob. Twardowski Józef: Naszym zdaniem, może Obywatel opisać swoją sprawę w podaniu do Przewodniczącego Komisji Weryfikacyjnej. Warszawa, Krakowskie Przedmieście 46/48 z prośbą o wyjednanie wznowienia postępowania weryfikacyjnego na podstawie nowych dowodów, których nie zdołał Ob. przedłożyć w terminie właściwym.

Posiadanie dwóch czy trzech hektarów ziemi nie może mieć żadnego wpływu na pozbawienie wysłużonej i przyznanej emerytury.

Ob. Jakubski: Gdyby Komisja Lekarska zaznaczyła w swoim orzeczeniu, iż Ob. stał się niezdolnym do służby w 96% w związku przyczynowym ze służbą, — miałby Ob. prawo do doliczenia do emerytury 10 lat służby, tak, że emerytura byłaby pełna. (Art. 11 ustawy emerytalnej).

Art. 17 ustawy emerytalnej stanowi wyraźnie, że emeryturę wymierza się od podstawowego uposażenia w służbie czynnej bez dodatków.

Ustawa z dnia 1 lipca 1949 (Dz. U. R. P. Nr 42 poz. 304) ustaliła, że emerytura wynosi 50% zasadniczego uposażenia w służbie czynnej, najwyższy wymiar wynosić może dla emeryta 10 000 zł, najniższy 3000 zł.

Wymiar emerytury przy zaliczeniu 21 lat służby w V grupie wynosić powinien 5394 zł czyli obecnie 161 zł 82 gr, gdyż emerytura jak wyżej nie może wynosić więcej niż 10 000 zł a 58% odlicza się nie od pełnej ale od tej sumy, którą emeryt pobierał w służbie czynnej bez dodatków.

Doliczenie lat 7 względnie lat 10 do wysługi jest kwestią inną. Lata okupacji nikomu dotychczas nie zostały doliczone, zatem i Obywatelowi. Co do doliczenia lat 10 o ile w orzeczeniu lekarskim nie ma wzmianki że utrata zdolności zarobkowej stoi w związku z przyczynowym ze służbą może Ob. w odwołaniu prosić o ponowne zbadanie przez Komisję.

Jeszcze w tym roku ma się ukazać nowa ustawa emerytalna, która ma polepszyć los emerytów, ale odwołanie można wnieść.

Ob. Romański: Praca przy Wydziale Powiatów. Była służbą samorządową, która nie podlega ani P. Z. E. ani Ministerstwu Finansów i żadna z tych instytucji nie miała obowiązku ani prawa zaliczania tej służby do wymiaru emerytury.

Za czas służby w samorządzie musiała władza służbowa płacić za Obywatela składki do Ubezpieczalni Społecznej. Powinien Ob. postarać się o odpowiednie zaświadczenie z Ubezpieczalni i o deklarację, że Ubezpieczalnia skłonna jest zwrócić te składki P. Z. E., wówczas może Ob. starać się w P. Z. E. o zaliczenie tego okresu do wymiaru emerytury, zwłaszcza, iż jak ogłosiliśmy w „Emerycie” Nr 22/50 emeryci samorządowi stali się emerytami państwowymi z wszystkimi prawami i przywilejami, jak legitymacje kolejowe itp., przysługującymi emerytom państwowym.

Fonieważ P. Z. E. nie wydał dotychczas Obywatelowi ponownego dekretu, może Ob. powołać się na dekret ogłoszony w Dz. U. Nr 44 z dnia 21-go września br. o zniesieniu odrębnych systemów emerytalnych dla pracowników b. związków samorządu terytorialnego i prosić o doliczenie tego 1 roku i 9 miesięcy do wymiaru emerytury, a w razie odmowy wnieść ponowne odwołanie do Ministerstwa Finansów.

Ponieważ Ob. nie podał w jakim stopniu służbowym został spensjonowany i z jakim wymiarem emerytury, nie możemy obliczyć jaka kwota należałaby Mu po doliczeniu powyższego okresu.

Jan Smereczński, Koronowo: Art. 81 ustawy emerytalnej brzmi jak następuje: „Funkcjonariuszom, którzy przed wstąpieniem do służby państwową polską oraz zawodowym wojskowym, którzy przed wstąpieniem do wojska polskiego pozostawali na służbie jednego z byłych państw zaborczych jako też w służbie Wydziału Krajowego galicyjskiego, lub też którzy byli nauczycielami publicznymi szkół ludowych lub wydziałowych i przechodzą w stan spoczynku ze służby państwowej polskiej względnie ze służby w wojsku polskim — wlicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w b. państwie zaborczym, podlegającą zaliczeniu według ustaw emerytalnych odnośnego państwa zaborczego a względnie według ustaw krajowych galicyjskich z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania czasu tego do wysługi emerytalnej nie może być korzystniejszy aniżeli w służbie państwowej polskiej, względnie w wojsku polskim, na mocy niniejszej ustawy, tudzież lata służby państwowej polskiej. Przy wliczaniu, o którym może wyżej z czasu służby w b. państwie zaborczym uwzględnia się jedynie okresy rzeczywistej służby, okresów natomiast podlegających doliczeniu z tytułu korzystniejszego liczenia tej służby nie uwzględnia się; zastrzeżenie to nie dotyczy osób, odznaczonych orderem wojskowym „Virtuti Militari” lub „Krzyżem Niepodległości”. Czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego przed wejściem w życie niniejszej ustawy zalicza się przy tym do emerytury.

Służba wojskowa pełniona w b. państwie zaborczym z poboru, mobilizacji lub ochotnicza, — bez względu na odmienne przepisy emerytalne danego państwa zaborczego — podlega wliczeniu do wysługi emerytalnej jedynie w przypadku, gdy osoba pełniąca tę służbę już w b. państwie zaborczym uzyskała charakter pensjonariusza państwowego, lub zawodowego wojskowego, albo gdy po odbyciu służby wojskowej przeszła bezpośrednio do służby państwowej polskiej, cywilnej lub wojskowej, wzgl. do służby w jednej z formacji wojskowych, uznanych przez Państwo Polskie.

Za bezpośrednie przejście w rozumieniu ustępu poprzedzającego uważa się wstąpienie do służby państwowej polskiej, cywilnej lub wojskowej, albo do służby formacji wojskowej, uznanej przez państwo polskie, przed upływem miesiąca od daty opuszczenia służby wojskowej w b. państwie zaborczym.

W przypadkach zasługujących na uwzględnienie Minister Finansów na wniosek właściwej władzy naczelnej, może wyrazić zgodę na zaliczenie służby nie odpowiadającej wskazanemu powyżej warunkowi bezpośredniego przejścia.

Ob. Ceglewski Aleksander, emerytowany post. Policji Państwowej w Poznaniu: Dziękujemy za wiadomość, że Komisja Weryfikacyjna przy Prezesie Rady Ministrów orzeczeniem z dnia 26 października br., Nr 1365a przywróciła Obywatelowi prawo do zaopatrzenia emerytalnego i że w związku z tym Państwowy Zakład Emerytalny wznawia Obywatelowi zawieszoną wypłatę zaopatrzenia emerytalnego.

Ob. Władysław Lewicki w Przemyśle: Już w poprzednich numerach „Emeryta” podawaliśmy do wiadomości, że zarządzenie o przyznaniu emerytom 5% dodatku wypłaconego pracownikom czynnym, dotychczas się nie ukazało i że uregulowanie poborów emerytalnych nastąpi osobną ustawą będącą obecnie w opracowaniu.

Obyw. Włodzimierz Osuchowski, Szczekociny: Obecnie jest wszystko w porządku, gdyż pismo Prezydium Rady Narodowej z dnia 18 listopada br. wyraźnie wyjaśnia, że zatrudnienie Obywatela w charakterze urzędnika Stanu Cywilnego jest tylko tymczasowe i nie ma charakteru przyjęcia Obywatela do służby na stałe.

Najstosowniejszym podarkiem gwiazdkowym dla starszych i młodszych jest książka Zygmunta Gizelli

„Niemiecki nalot”

Administracja „Emeryta” wysyła książkę listem poleconym po nadesłaniu kwoty zł 7.50.

Na przekazie lub czeku, konto Nr V-945/113, należy zaznaczyć „Niemiecki nalot”.

Abonentów którzy wpłacili prenumeratę z góry na rok 1951, prosimy o uiszczenie dopłaty tak, by opłata ta wyniosła

za cały rok 1951	— 16,— zł
„ półroku	„ — 8,— zł
„ kwartał	„ — 4,— zł

Za każdorazową zmianę adresu pobieramy obecnie 30 groszy, którą to należność prosimy wpłacać gotówką równocześnie z powiadomieniem o zmianie adresu.

Należność za dołączone czeki wynosi 10 groszy za sztukę, którą należy wpłacać wraz z prenumeratą.

P. Foltyn Karol, Bytom, P. Różański Gniezno: Prenumerata kwartalna wynosi 4,— zł. Wpłacono 3 zł 75 gr dopłacić należy 25 groszy.

P. Loga Śrem: Emeryta wysyłamy na adres Śrem, Poznańska 22, m. 2. Pismem z dnia 18. VIII. br. reklamował Pan Nr 15/16 z 15. VIII. br. który wysłano poraz drugi 23. VIII. br., Nr 19 wysłano 29. IX., Nr 20, 15. X., Nr 21, 27. X. br. Obecnie reklamacja jest spóźniona. Co jest przyczyną, że poczta w Śremie Panu nie doręcza czasopisma, na to nie możemy dać odpowiedzi. Rzeczą Pana było w przepisany terminie wnieść reklamację w tamtejszym Urzędzie Pocztowym (do 8-miu dni od terminu wychodzenia numeru).

P. Klimowicz A., P. Kostecki M. Bytom, P. Ratnik H. Gdańsk—Wrzeszcz: Prenumerata kwartalna wynosi 4,— zł a nie 3 zł 60 gr, należy dopłacić zaległość 40 groszy.

P. Kulesza M. Szczecin: Zalega dopłatą 1,— zł do prenumeraty za rok 1950.

P. Sroka Sandomierz: Prenumerata za kwartał IV/50 i I/51 wynosi łącznie 7 zł 60 r., dopłacić należy 25 groszy.

W sprawozdaniu skarbnika zamieszczonym w numerze 18-tym z dnia 15. IX. br. wkradł się błąd drukarski, który prostujemy:

Związek Emerytów Państwowych w Głubczycach złożył na Fundusz Prasowy 500,— złotych a nie jak wydrukowano w Rupezcach.

Sprawozdanie Skarbnika

Na fundusz prasowy złożono:

a) w pieniądzach dawniejszych:

Ob. Skowroński Stanisław, Chemża — 100,— zł; Związek Emerytów, Biała Krakowska — 80,— zł; Ob. Śliwa Wojciech, Stegorz pow. Miechów — 500,— zł; Ob. Janicki Tadeusz, Poznań — 500,— zł; Okręgowy Związek Emerytów, Poznań — 500,— zł (pozostałość ze złotych godów); Ob. Kopicki Franciszek, Toruń — 100,— zł.

b) w pieniądzach nowych:

Ob. Winner Józef zgodnie z zobowiązaniem na rozprawie sądowej — 60,— zł; Ob. Witajewska Katarz., Poznań 2,20; Ob. Sikorski Tadeusz, Zabrze — 3,20 zł; Ob. Kwiatkowski Kasper Władysław, Kielce — 2,— zł; Ob. Sywula Jan, Ostróda — 2,— zł; Ob. Sywula Józefa, Ostróda — 2,— zł; Okręgowy Związek Emerytów w Łodzi — 150,— zł; Ob. St. S., Poznań — 10,— zł; Ob. Michalska Agnieszka, Poznań — 10,— zł; Ob. Rutkowska Eugenia, Poznań — 2,10 zł.

Treść numeru:

Zmiana prawa o stowarzyszeniach,

Unormowanie stosunków służbowych funkcjonariuszów państwowych,

Wyjaśnienie,

O zasiłkach z powodu zmiany systemu pieniężnego,

Listy z Kraju,

Odpowiedzi Redakcji,

Różne.